

Abstrakt

Diplomová práce na téma *Postavení a úkoly státního zástupce v přípravném řízení* si dává za cíl podat ucelený pohled na činnost státního zástupce v tomto předsoudním stádiu trestního řízení. Státní zástupce v něm disponuje zcela dominantní a nezastupitelnou rolí, která se plně projevuje při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti průběhu přípravného řízení. Státní zástupce nese plnou odpovědnost za řádný průběh přípravného řízení, a právě dozorová oprávnění jsou naprosto klíčovým nástrojem, kterým státní zástupce může uplatňovat vliv a současně usměrňovat průběh přípravného řízení. Tato oprávnění jsou proto hlavní částí této diplomové práce.

Diplomová práce je rozdělena do tří základních kapitol a snaží se následovat systematiku trestního řádu.

První kapitola se zabývá historickým vývojem veřejné žaloby na našem území a také ústavním zakotvením a organizací státního zastupitelství v českém právním řádu. Aktuální otázkou, která je v této části rozebrána, je připravovaná novela zákona o státním zastupitelství. Dále je zde představena působnost státního zastupitelství v trestní i mimotrestní oblasti. Závěr první kapitoly pak patří otázce dohledu v soustavě státního zastupitelství a také základním zásadám, které se v rámci činnosti státního zástupce uplatňují.

Druhá kapitola se věnuje samotnému přípravnému řízení, jeho účelu a funkcím, jednotlivým fázím a také formám. Právě srovnání praktického využívání formy standardního a zkráceného přípravného řízení a popis konkrétních vlivů a trendů, které jejich využívání v posledních letech ovlivňují, je jednou s hlavních otázek, na které se tato kapitola zaměřuje.

Stěžejní část práce tvoří její třetí kapitola. Tato kapitola pojednává právě o oprávněních a povinnostech státního zástupce, které mu zákonodárce svěřil a uložil v rámci výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti přípravného řízení. Ty jsou v rámci třetí kapitoly představeny samostatně pro fázi prověřování a fázi vyšetřování standardního přípravného řízení a také samostatně pro zkrácené přípravné řízení. Součástí kapitoly je také popis jednotlivých rozhodnutí, kterými se končí jednotlivé fáze standardního a také zkrácené přípravné řízení, a to včetně rozboru míry využívání jednotlivých rozhodnutí s ohledem na statistické údaje Nejvyššího státního zastupitelství.